

2.2.2024

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl teisinės valstybės ir žiniasklaidos laisvės Graikijoje
(2024/2502(RSP))

Cyrus Engerer, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Domènec Ruiz Devesa

S&D frakcijos vardu

Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Ramona Strugariu

RENEW frakcijos vardu

Gwendoline Delbos-Corfield, Petros Kokkalis, Saskia Bricmont

Verts/ALE frakcijos vardu

Konstantinos Arvanitis, Elena Kountoura, Dimitrios Papadimoulis, Stelios

Kouloglou

The Left frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl teisinės valstybės ir žiniasklaidos laisvės Graikijoje (2024/2502(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis), ypač į jos 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija),
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją ir į jos protokolus,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų ir Europos Tarybos tarptautines sutartis žmogaus teisių srityje,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (Teisinės valstybės sąlygų reglamentas)¹,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (Bendrųjų nuostatų reglamentas)²,
- atsižvelgdamas į savo pranešimą, pateiktą po 2023 m. kovo 6–8 d. Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių stebėsenos grupės (DRFMG) iniciatyva surengtos Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto misijos į Atėnus,
- atsižvelgdamas į Komisijos metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose, ypač 2021 m., 2022 m. ir 2023 m. ataskaitose, pateiktus šalių skyrius dėl Graikijos,
- atsižvelgdamas į Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, susijusius su Graikija,
- atsižvelgdamas į su programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimu susijusių galimų pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę tyrimo ataskaitą ir savo 2023 m. birželio 15 d. rekomendaciją Tarybai ir Komisijai, atlikus su programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimu susijusių galimų pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę tyrimą³,
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir

---

¹ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1.

² OL L 231, 2021 6 30, p. 159.

³ OL C, C/2024/494, 2024 1 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj>.

Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema (Europos žiniasklaidos laisvės aktas) ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES (COM(2022)0457),

- atsižvelgdamas į 2022 m. balandžio 27 d. pasiūlymą dėl direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo) (COM(2022)0177),
  - atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytą tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva)⁴,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Sąjunga grindžiama pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, vertybėmis, kaip išdėstyta ES sutarties 2 straipsnyje ir Chartijoje bei įtvirtinta pagrindinėse tarptautinėse žmogaus teisių sutartyse;
- B. kadangi valstybė narė, norėdama naudotis visomis teisėmis, kylančiomis tai valstybei narei taikant Sutartis, įskaitant teisę į ES finansavimą, privalo puoselėti ES sutarties 2 straipsnyje nustatytas vertybes; kadangi pagal ES sutarties 7 straipsnį Sąjunga gali įvertinti aiškios rizikos, susijusios su šiurkščiu 2 straipsnyje nurodytų vertybių pažeidimu, egzistavimą;
- C. kadangi pastaraisiais metais teisinės valstybės principo taikymo ir žiniasklaidos laisvės padėtis Graikijoje prastėja; kadangi ši padėtis nebuvo iki galo išspręsta, vis dar yra daug susirūpinimą keliančių klausimų ir vis dar kyla daug problemų;
- D. kadangi 2022 m. Graikija priėmė teisės aktą, kuriuo siekiama didinti skaidrumą, susijusį su žiniasklaidos nuosavybe, ir sukūrė spausdintos žiniasklaidos registrą, taip pat elektroninės spaudos priemonių registrą, taip sudarydama sąlygas registruotoms įmonėms išimtinės sąlygas gauti valstybinės reklamos užsakymus⁵,
- E. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje nustatyta, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos arba įstaigos savo įgaliojimais naudotųsi nešališkai, skaidriai ir vadovaudamosi direktyvos tikslais, visų pirma, žiniasklaidos pliuralizmu, kultūrų ir kalbų įvairove, vartotojų apsauga, prieinamumu, nediskriminavimu, tinkamu vidaus rinkos veikimu ir sąžiningos konkurencijos skatinimu; kadangi minėtoje direktyvoje taip pat nustatyta, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos arba įstaigos turėtų pakankamus finansinius bei žmogiškuosius išteklius ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas;

---

⁴ OL L 95, 2010 4 15, p. 1.

⁵ 2022 m. gruodžio 21 d. Įstatymą Nr. 5005/2022 dėl spausdintos ir elektroninės žiniasklaidos viešumo ir skaidrumo didinimo – Spausdintos ir elektroninės žiniasklaidos elektroninių registrų sukūrimo ir kitų nuostatų, kurios priklauso Komunikacijos ir žiniasklaidos generalinio sekretoriato kompetencijai;

- F. kadangi tikimasi, kad Europos žiniasklaidos laisvės akte numatytas teisės aktų leidėjų sutarimas padidins skaidrumo reikalavimus, susijusius su tiesiogine ir netiesiogine žiniasklaidos nuosavybe, valstybės finansavimo valstybinės reklamos forma paskirstymu žiniasklaidos priemonėms, taip pat visuomeninio žiniasklaidos paslaugų teikėjo valdybų skyrimu ir atleidimu; kadangi Žiniasklaidos laisvės aktu tikimasi nustatyti griežtas apsaugos priemonės, padedančias apsisaugoti nuo netinkamo žurnalistų ir žiniasklaidos priemonių redaktorių sekimo;
- G. kadangi Europos Tarybos žurnalistų saugumo platforma (angl. *Safety of Journalists Platform*) nustatė du nebaudžiamumo už žmogžudystę atvejus, devynis aktyvius perspėjimus ir du kitus perspėjimus, į kuriuos nebuvo atsakyta iki 2023 m. pabaigos;
- H. kadangi pagal organizacijos „Žurnalistai be sienų“ paskelbtą žiniasklaidos laisvės indeksą Graikija 2023 m. užėmė žemiausią – 107-ąją – vietą tarp visų ES šalių;
- I. kadangi žiniasklaidos laisvė, pliuralizmas ir žurnalistų nepriklausomumas ir saugumas yra labai svarbūs teisės į saviraiškos ir informacijos laisvę komponentai ir esminiai demokratijos veikimo Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse aspektai, taip pat užtikrinant teisinės valstybės principo taikymą, įskaitant kovą su korupcija;
- J. kadangi Komisija padarė išvadą, kad Graikija atitinka ES finansavimo tarpines reikšmes, nes jos nacionalinė skaidrumo institucija priėmė kovos su korupcija strategiją; kadangi nėra žinoma, ar nacionalinė skaidrumo institucija vykdė veiksmingą ir nepriklausomą priežiūrą; kadangi Komisijos išvada, atrodo, grindžiama vien tuo, kad yra priimta popierinė strategija, o ne veiksmingomis, praktikoje taikomomis priemonėmis;
- K. kadangi, remiantis 2023 m. organizacijos „Transparency International“ korupcijos suvokimo indeksu, matyti, kad Graikijoje, atsižvelgiant į padėtį 27 ES valstybėse narėse, nerimą kelia vis prasčiau sprendžiami su teisinės valstybės principo taikymu susiję klausimai; kadangi tai yra neigiama tendencija ir ją atspindi padidėjęs šalies korupcijos suvokimo indekso balas;
- L. kadangi vadinamasis Petso sąrašo skandalas yra susijęs su 20 mln. EUR valstybinių lėšų, kurios buvo paskirstytos visuomenines sveikatos viešinimo kampanijas vykdančioms žiniasklaidos priemonėms, įskaitant neegzistuojančias interneto svetaines ir asmeninius tinklaraščius; kadangi kai kurioms žiniasklaidos priemonėms lėšų apskritai nebuvo skirta nenurodant jokių motyvų ir taikant neskaidrius kriterijus;
- M. kadangi Graikijos finansinių ir ekonominių nusikaltimų skyriaus generalinio direktorato tyrimo metu nustatyta, kad ne mažiau kaip 270 finansavimą gavusių žiniasklaidos priemonių nebuvo tinkamai ir teisėtai įregistruotos, o viešųjų lėšų nuostoliai viršija 3 mln. EUR;
- N. kadangi ministro pirmininko sūnėnas, kuris anksčiau ėjo ministro pirmininko kabineto generalinio sekretoriaus pareigas, 2022 m. pateikė keletą ieškinių dienraščiui *EFSYN*, internetinei tyrimo platformai *Reporters United* ir pavieniams žurnalistams, siekdamas pašalinti straipsnį, kuriame jis siejamas su nacionaliniu šnipinėjimo programų skandalu, kuriame dalyvavo įmonė „Intellexa“, taip pat prisiteisti 550 000 EUR kompensaciją; kadangi straipsnis, be kita ko, sukėlė visuomenės nepasitenkinimą, dėl kurio jis

- galiausiai atsistatydino iš ministro pirmininko kabineto generalinio sekretoriaus pareigų; kadangi nuo to laiko paaiškėjo naujų aplinkybių, susijusių su jo vaidmeniu šnipinėjimo programų skandale; kadangi daugybė tarptautinių saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos laisvės srityje veikiančių organizacijų pasmerkė ieškinį nurodydamos, kad tai yra strateginis ieškinys dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP), kuriuo siekiama riboti kritiškas publikacijas;
- O. kadangi neseniai paskelbtoje 2022 m. Graikijos ryšių saugumo ir privatumo institucijos (ADAE) metinėje ataskaitoje atskleista, kad Graikijos nacionalinė žvalgybos tarnyba (EYP) ir policijos specialusis smurtinių nusikaltimų (kovos su terorizmu) skyrius laiku nepranešė ADAE apie tūkstančius prokuratūros nutarimų suteikti prieigą prie perduodamos informacijos remiantis nacionalinio saugumo pagrindais;
- P. kadangi 2023 m. gruodžio mėn. mokesčių institucijos savaitraščiui *Documento News* skyrė neproporcingą 435 000 EUR baudą; kadangi Europos žiniasklaidos ir spaudos laisvės centras pasmerkė šią priemonę ir 2023 m. gruodžio 7 d. išreiškė savo susirūpinimą;
- Q. kadangi žmogaus teisių aktyvisto ir organizacijos „Helsinki Monitor“ Graikijos padalinio (GHM) steigėjo ir vadovo Panayote'o Dimitras'o atžvilgiu vykdomas baudžiamasis persekiojimas dėl neteisėtos prekybos, nepaisant to, kad, atrodo, jis veikė teisėtai teikdamas humanitarinę pagalbą prieglobsčio prašytojams; kadangi 2022 m. gruodžio mėn. jam buvo skirta bauda ir uždrausta dalyvauti GHM veikloje; kadangi Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras ir JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras išreiškė susirūpinimą dėl bylos; kadangi kovos su pinigų plovimu institucija 2023 m. gegužės mėn. įpareigojo išaldyti visą P. Dimitras'o turtą; kadangi 2023 m. gegužės 31 d. P. Dimitras pareiškė, kad jis gavo tik ES finansavimą, skirtą kovai su neapykantos kalba, ir kad lėšos buvo panaudotos tik tuo tikslu; kadangi neseniai išteisinti 16 humanitarinės pagalbos darbuotojų ir savanorių ir tai rodo, kad baudžiamieji kaltinimai, pareikšti humanitarinę pagalbą prieglobsčio prašytojams teikiantiems asmenims, neturi jokio teisinio pagrindo;
- R. kadangi Teisinės valstybės sąlygų reglamentas yra nepaprastai svarbus siekiant apsaugoti ES biudžetą;
- S. kadangi 2022 m. lapkričio 28 d. Europos prokuratūra pradėjo tyrimą dėl piktnaudžiavimo geležinkelių saugos sistemai skirtomis subsidijomis, kurių vertė siekia 700 mln. EUR; kadangi nuo to laiko areštuoti 23 su skandalu susiję asmenys, išskyrus (buvusius) vyriausybės ministrus, kuriems suteikta apsauga nuo baudžiamojo persekiojimo remiantis Graikijos parlamento sprendimu, priimtu taikant Graikijos Konstituciją;
- T. kadangi Graikijos vyriausybė ir Graikijos policijos atstovai atsisakė susitikti su oficialią misiją vykdančia Parlamento DRFMG delegacija; kadangi Graikijos ministras pirmininkas kitą dieną susitiko su Europos liaudies partijos vietos Vokietijos delegacija; kadangi šis atsisakymas susitikti su bet kuriuo ministru ar kitais aukšto lygio vyriausybės atstovais neturi precedento per visą faktų nustatymo misijų istoriją nuo DRFMG įsteigimo 2018 m.;
- U. kadangi Graikija priėmė keletą įstatymų, susijusių su lygybe, o kai kuriuose iš jų esama

didelių spragų; kadangi Graikijos įstatymas, kuriuo draudžiama taikyti vadinamąją atvertimo praktiką nepilnamečiams ir kitiems pažeidžiamiems asmenims, neapima atvejų, kai atvertimo praktiką taiko kunigai arba kiti religiniai ir (arba) dvasiniai vadovai arba oficialios kvalifikacijos neturintys specialistai ir kai tokia praktika taikoma savo sutikimą davusiems suaugusiems; kadangi tokią praktiką taikantys asmenys gali būti laikomi atsakingais tik jei jie už atvertimo praktikos taikymą gavo piniginių atlygį; kadangi 2023 m. vasarą LGBTIQ+ bendruomenę stipriai sukrėtė Kubos menininkės Annos Hernández, kuri yra *queer* asmuo, mirtis, kai ji buvo rasta savo namuose mirtinai subadyta, o pradinuose policijos pranešimuose buvo neteisingai nurodyta jos socialinė lytis;

- V. kadangi Europos lyčių lygybės instituto 2023 m. paskelbtame lyčių lygybės indekse Graikijai buvo skirti 58 iš 100 balų ir ji ES užėmė tik 24-ą vietą; kadangi, remiantis Veiksmų dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje ekspertų grupės (GREVIO), kuri stebi Stambulo konvencijos įgyvendinimą, 2023 m. vertinimu, Graikija dabar neturi jokių prievartą patyrusių moterų krizių centrų ir (arba) seksualinio smurto aukų nukreipimo centrų;
1. reiškia rimtą susirūpinimą dėl labai rimtų grėsmių demokratijai, teisinės valstybės principui ir pagrindinėms teisėms Graikijoje; pabrėžia, kad stabdžių ir atsvarų sistema turi esminę reikšmę patikimai demokratijai, ir susirūpinęs pažymi, kad šiai stabdžių ir atsvarų sistemai daromas didelis spaudimas;
  2. ypač nerimauja dėl to, kad Graikijos teisėsaugoje ir teisminėse institucijose nėra daroma pažanga tiriant 2021 m. balandžio 9 d. įvykdytą Graikijos žurnalisto George'o Karaivazo nužudymą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2023 m. balandžio mėn. buvo sulaukyti du įtariamieji, tačiau vėliau atliekant policijos tyrimą nebuvo imtasi jokių pastebimų veiksmų; primygtinai ragina valdžios institucijas imtis visų būtinų veiksmų siekiant atlikti išsamų ir veiksmingą tyrimą ir patraukti atsakomybėn už žmogžudystę atsakingus asmenis, nepriklausomai nuo to, kurioje nusikaltimo stadijoje jie dalyvavo; primygtinai ragina valdžios institucijas kreiptis pagalbos į Europolą;
  3. ypač nerimauja dėl to, kad, be šios žmogžudystės, daugybė žurnalistų sulaukia fizinių grasinimų, žodinių išpuolių, be kita ko, ir iš aukštas pareigas einančių politikų ir ministrų, įskaitant jų privatumo pažeidimą naudojant šnipinėjimo programas ir strateginius ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo; pabrėžia, kad taip žurnalistams daromas atgrasomasis poveikis; ragina visų pirma atsiimti šiuos strateginius ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo; atkakliai tvirtina, kad vyriausybė turi pareigą imtis visų būtinų veiksmų, kad patrauktų atsakomybėn nusikaltėlius, padariusius nusikaltimus prieš asmenis, žurnalistus ir kitus žiniasklaidos sektoriaus dalyvius, taip pat sukurti visiems žurnalistams saugią aplinką;
  4. reiškia didelį susirūpinimą dėl daugybės atvejų, kai policijos pajėgos prieš mažumos grupes ir apskritai taikius protestuotojus panaudojo perteklinę jėgą; ragina valdžios institucijas visapusiškai ir nepriklausomai ištirti visus tokius atvejus; ypač nerimauja dėl to, kad pastaraisiais metais Graikijoje dėl tariamo policijos smurto buvo nužudyti trys jauni romai ir kad šios žmogžudystės nebuvo išsamiai ištirtos; su nerimu pažymi, kad kai kuriais atvejais policija nusikaltimo vietą išvalydavo prieš atvykstant kriminalistams; primena, kad kompetentingas teismas išteisino keturis policijos

pareigūnus dėl dalyvavimo 2022 m. nužudant LGBTIQ+ aktyvistą Zaką Kostopoulos'ą, nepaisant įrašų, kuriuose matyti, kad policija naudoja bereikalingą jėgą;

5. ragina vyriausybę užtikrinti visišką savo už audiovizualinį sektorių atsakingos nacionalinės reguliavimo institucijos nepriklausomumą, kaip to reikalaujama pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą;
6. pažymi, kad žiniasklaidos pliuralizmui kyla grėsmė, nes žiniasklaidos nuosavybė šalyje iš esmės priklauso keliems oligarchams, todėl labai trūksta informacijos tam tikromis temomis, pvz., susijusiomis su geležinkelio saugos sistema iki įvykstant traukinio avarijai Tempi savivaldybėje; su nerimu pažymi, kad trūksta skaidrumo paskirstant valstybės subsidijas žiniasklaidos priemonėms; atkreipia dėmesį į Komisijos išvadą, kad žiniasklaidos reguliavimo institucijoms trūksta išteklių; abejoja dėl Graikijos nacionalinės radijo ir televizijos tarybos objektyvumo ir nepriklausomumo ir nerimauja dėl 2023 m. rugsėjo mėn. staiga pakeistos priežiūros tarybos; ragina Komisiją stebėti, kaip įgyvendinamas naujasis 2022 m. gruodžio 21 d. žiniasklaidos įstatymas Nr. 5005/2022, visų pirma atsižvelgiant į skaidrumą, susijusį su žiniasklaidos nuosavybe;
7. atsižvelgdamas į neteisėtą sekimo technologijos, pvz., šnipinėjimo programos „Predator“, naudojimą, ragina:
  - a) nedelsiant atkurti ir sustiprinti institucines ir teisines apsaugos priemones, įskaitant veiksmingą *ex ante* ir *ex post* tikrinimą, taip pat nepriklausomus priežiūros mechanizmus;
  - b) nedelsiant panaikinti visas eksporto licencijas, kurios ne iki galo atitinka Dvejopo naudojimo reglamentą⁶, ir ištirti įtarimus dėl neteisėto eksporto, be kita ko, į Sudaną;
  - c) garantuoti, kad valdžios institucijos galėtų laisvai ir netrukdomai ištirti visus įtarimus dėl šnipinėjimo programų naudojimo;
  - d) atšaukti 2019 m. įstatymo pakeitimą, kuriuo Graikijos nacionalinė žvalgybos tarnyba (EYP) priskirta tiesioginei ministro pirmininko kontrolei;
  - e) garantuoti nepriklausomą nacionalinės skaidrumo institucijos lyderystę;
  - f) skubiai pradėti policijos tyrimą po įtariamo piktnaudžiavimo šnipinėjimo programomis ir konfiskuoti fizinius įrodymus apie su šnipinėjimo programų infekcijomis susijusius įgaliotinius, tarpininkaujančias įmones ir šnipinėjimo programų pardavėjus;
  - g) nedelsiant pakviesti Europolą prisijungti prie tyrimų; smerkia neteisėtai instrumentalizuojamą „grėsmės nacionaliniam saugumui“ sąvoką, kuria grindžiamas nepriimtinas politinių oponentų, įskaitant dabartinį Europos

---

⁶ 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (OL L 206, 2021 6 11, p. 1).

Parlamento narį Georgios'ą Kyrtos'ą ir buvusį narį Nikos'ą Androulakis'ą, slaptas pokalbių klausymasis; reiškia didelį susirūpinimą dėl ministro pirmininko įtakos EYP, kuri patenka į ministro pirmininko kabineto tiesioginės kompetencijos ir priežiūros sritį;

8. su dideliu nerimu pažymi, kad nepriklausomoms institucijoms, pvz., ADAE ir Graikijos duomenų apsaugos institucijai (DAI), daromas vis didesnis spaudimas, atsižvelgiant į jų darbą, susijusį su EYP vykdomu neteisėtu slaptu pokalbių klausymusi; taip pat pažymi, kad 2023 m. ADAE sprendimo skirti baudą EYP išvakarėse ir prieš pat ADAE ir DAI paraginant atlikti esminį veiksma šnipinėjimo programų skandalo tyrime, Graikijos parlamentas staiga pakeitė ADAE valdybos narius;
9. ragina Graikijos vyriausybę nedelsiant panaikinti Įstatymo Nr. 2472/1997 pakeitimą Nr. 826/145, kuriuo panaikinta ADAE kompetencija pranešti piliečiams apie panaikintą ryšių konfidencialumą, ir atkurti visišką teismų ir visų susijusių priežiūros įstaigų, pvz., ombudsmeno ir DAI, nepriklausomumą siekiant užtikrinti, kad visos priežiūros įstaigos visapusiškai bendradarbiautų ir gautų prieigą prie informacijos, ir galėtų visoms aukoms teikti išsamią informaciją;
10. reiškia susirūpinimą dėl nepriklausomų viešojo sektoriaus institucijų, pvz., ombudsmeno, nepakankamo finansavimo, darbuotojų trūkumo, įgaliojimų apribojimo, neaiškių skyrimo procedūrų ir priekabiavimo prie pareigūnų bei jų bauginimo, ir atkreipia dėmesį į tai, kad šių institucijų įgaliojimai ir jų trukmė turi atitikti Paryžiaus principus ir lygybės įstaigoms, DAI ir ADAE taikomus Europos standartus; be to, pažymi, kad nacionalinė skaidrumo agentūra, kuri turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį prižiūrint valdžios institucijas, atrodo, nėra veiksminga, įskaitant tai, kad dėl jos nepriklausomumo kilo abejonių; ragina Graikijos vyriausybę užtikrinti nepriklausomų priežiūros įstaigų nepriklausomumą ir veiklos savarankiškumą laikantis Graikijos Konstitucijos ir taikytinų nacionalinių ir ES teisės reikalavimų, ir geriau laikytis šių įstaigų rekomendacijų; atkreipia dėmesį į tai, kad sisteminiai sunkumai ir vėlavimai skiriant nepriklausomų priežiūros įstaigų vadovus kenkia jų veiksmingumui ir autoritetui; labai nerimauja dėl 2023 m. rugsėjo mėn. staiga pakeistų ADAE ir visuomeninio transliuotojo priežiūros įstaigos valdybos narių kaip tik tuo metu, kai ADAE ir DAI paragino imtis esminių veiksmų atliekant su šnipinėjimo programomis susijusį tyrimą;
11. ypač nerimauja dėl to, kad su šnipinėjimo programomis susijusį tyrimą perdavus kitam prokurorui, atsižvelgiant į tai, kad ankstesnių prokurorų ADAE prašymas patikrinti, ar 92 asmenų atžvilgiu buvo naudojama „Predator“ šnipinėjimo programa (įskaitant nacionalinius parlamento narius ir EP narius, žurnalistus ir vyriausybės pareigūnus), taip pat buvo sekamas EYP, tyrimas faktiškai bus baigtas; pakartoja savo raginimą Europolui įsitraukti į tyrimą;
12. griežtai smerkia pareigūnų, kurie vykdo vyriausybės priežiūrą, pvz., buvusių kovos su korupcija prokurorų Eleni Touloupaki ir Christos'o Rammos'o (ADAE vadovo), bauginimą ir priekabiavimą prie jų; nepitaria Aukščiausiojo Teismo prokuroro kišimuisi ir tariamam bandymui sustabdyti ADAE prašymą telekomunikacijų bendrovei patikrinti 2022 m. priimtas sekimo nutartis;

13. su dideliu susirūpinimu pažymi, kad korupcija kenkia viešosioms paslaugoms ir prekėms; pažymi, kad teismo proceso trukmė kartu su abejonėmis dėl kai kurių policijos pajėgų padalinių sąžiningumo ir interesų konfliktų aukščiausiu lygmeniu, įskaitant tariamą organizuotų nusikalstamų grupių infiltravimąsi į policiją, sukurs nebaudžiamumo kultūrą, kurioje gali klestėti korupcija; pažymi, kad valdžios institucijos vis dar turi įgyti daug patirties tiriant aukšto lygio korupcijos bylas ir vykdamas jų baudžiamąjį persekiojimą, kurį užbaigus bus priimti galutiniai atgrasomąjį poveikį turintys nuosprendžiai; ragina vyriausybę ir valdžios institucijas prioritetine tvarka išspręsti šiuos klausimus;
14. ragina Graikijos vyriausybę priimti tiesiogines priemones ir būtinas reformas, siekiant padidinti policijos pajėgumus tirti organizuoto nusikalstamumo bylas ir skaidrumą, taip pat išnagrinėti aiškius organizuoto nusikalstamumo ir įvairaus rango policijos pareigūnų ryšių požymius;
15. ragina vyriausybę visiškai įgyvendinti visus Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, taip pat laikytis Teismo nustatytų laikinųjų apsaugos priemonių;
16. pažymi, kad iki šiol nesiimta jokių priemonių, susijusių su teisėjų dalyvavimu skyrimo į aukščiausias teismines pareigas, t. y. teisėjus, taip pat į Valstybės tarybos, Aukščiausiojo Teismo ir Audito Rūmų pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas procedūrose;
17. labai apgailėstauja ir gedi dėl tragiškų netekčių per 2023 m. birželio 14 d. įvykusią laivo avariją, kai Jonijos jūroje prie Pilo (Mesenės regionas, Graikija) krantų nuskendo žvejybos laivas, kuriuo, kaip manoma, plaukė daugiau nei 600 žmonių; labai nerimauja dėl to, kad teisminis tyrimas nejuda į priekį; palankiai vertina Europos ombudsmeno ir Graikijos ombudsmeno pradėtus katastrofos tyrimus; reiškia didelį susirūpinimą dėl elgesio su migrantais prie išorės sienų ir viduje po sisteminių apgrėžimų ir smurto prieš ne ES piliečius, jų savavališko sulaikymo ir jiems priklausančių daiktų vagysčių; taip pat yra labai susirūpinęs dėl sąlygų priėmimo centruose, visų pirma atsižvelgiant į asmenų apsaugą nuo daromų nusikaltimų ir galimybes naudotis elementariomis sanitarinėmis sąlygomis; mano, kad Migracijos ir prieglobsčio ministerijos pagrindinių teisių pareigūnui reikalingi platesni ir nepriklausomi įgaliojimai, kad jis taip pat galėtų veiksmingai tirti apgrėžimo atvejus; ragina Komisiją įvertinti atitiktį ES sienų stebėjimo sistemoms naudojant elgesio analitiką ir tai, ar šios sistemos atitinka ES finansavimo reikalavimus; smerkia tai, kad Komisija akivaizdžiai neįvykdė ES teisės aktų, susijusių su priėmimo sąlygomis, apgrėžimais ir žmogaus teisėmis, ir mano, kad pažeidimo tyrimo procedūros yra tinkamesnės nei Komisijos nario pagyros;
18. nerimauja dėl išpuolių prieš pilietinę visuomenę ir visų pirma šmeižto kampanijų bei teismo priekabiavimo, kurį vykdo Graikijos valdžios institucijos, veikdamos prieš žmogaus teisių aktyvistus; reiškia susirūpinimą dėl pastarųjų teismo procesų prieš humanitarinius darbuotojus ir asmenis, kurie teikia humanitarinę pagalbą migrantams ir pabėgėliams; ragina Graikijos valdžios institucijas nedelsiant panaikinti visus kaltinimus ir užtikrinti, kad humanitariniai darbuotojai ir savanoriai galėtų saugiai ir laisvai teikti pagalbą;
19. mano, kad labai svarbu greitai atlikti išsamų traukinio avarijos Tempi savivaldybėje

tyrimą, kuris apimtų visus susijusius dalyvius, įskaitant atsakingus vyriausybės pareigūnus; nėra patenkintas tuo, kokį patikrinimą atliko kompetentingas Graikijos parlamento komitetas, nes atrodo, kad jam trūksta politinio nešališkumo ir jis nebuvo linkęs kviesti svarbiausių ekspertų duoti parodymus; ypač nerimauja dėl Graikijos parlamento atsisakymo atlikti tyrimą dėl dviejų buvusių transporto ministrų⁷, kurio prašė Europos prokuratūra;

20. nerimauja dėl griežtos reguliavimo sistemos, taikomos registruojant pilietinės visuomenės organizacijas, – visų pirma tai pasakytina apie migracijos ir socialinės įtraukties srityje veikiančias organizacijas; ragina vyriausybę nedelsiant panaikinti nevyriausybiniams organizacijoms (NVO) ir žurnalistams, pranešantiems apie migraciją, nustatytus apribojimus, kurie nustotų galioti iš karto, ir prioritetine tvarka peržiūrėti teisės aktų sistemą; ragina vyriausybę remti ir stiprinti visas iniciatyvas, kuriomis prisidedama prie didesnio skaidrumo sprendžiant šiuos klausimus, pvz., žmogaus teisių komisijos pranešimo apie apgrėžimą mechanizmą;
21. atkreipia dėmesį į tai, kad Graikija sukūrė teisinę sistemą, susijusią su vienuodu požiūriu, ir tai, kad šioje srityje imtasi teigiamų veiksmų, pvz., sukurta nauja žmogaus teisių komisija; tačiau nerimauja dėl silpnos teisinės sistemos ir LGBTIQ+ asmenų, romų ir kitų mažumų diskriminacijos; ragina vyriausybę ir visas kitas politines jėgas imtis iniciatyvos ir skatinti visuomenės pokyčius šiuo atžvilgiu, visų pirma smurto šeimoje, policijos smurto ir santuokos lygiomis teisėmis, dėl kurios diskutuojama jau keletą metų srityse;
22. pripažįsta pagalbos linijų ir specialių policijos reagavimo į smurtą šeimoje padalinių egzistavimą, tačiau taip pat ragina vyriausybę įsteigti prievartą patyrusių moterų krizių centrus ir užtikrinti, kad seksualinio smurto aukos galėtų tiesiogiai kreiptis dėl medicininės priežiūros, paramos patyrus traumą, ekspertizės ir psichologinės pagalbos; ragina vyriausybę atskirai kriminalizuoti moterų žudymą dėl lyties;
23. palankiai vertina draudimą daryti chirurgines operacijas be sutikimo ir ragina tinkamai apmokyti medikus, kad jie deramai priimtų interseksualius asmenis ir teiktų jiems pagalbą;
24. palankiai vertina Graikijos parlamente pateiktą įstatymo dėl santuokų lygiomis teisėmis projektą ir ragina jį greitai priimti;
25. ragina vyriausybę patobulinti teisėkūros procesą nustatant realias ir prasmingas konsultacijas ir uždraudžiant prieštaringą teisės aktų, kuriais reglamentuojama daugybė klausimų, priėmimo praktiką;
26. apgailestauja dėl to, kad Graikijos vyriausybė ir policijos institucijos atsisakė susitikti su Europos Parlamento atstovais per jų oficialią misiją 2022 m. balandžio mėn., ir ragina dabartinę Graikijos vyriausybę pradėti konstruktyvų dialogą su Europos Parlamentu;
27. ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti savo turimomis priemonėmis, siekiant pašalinti ES sutarties 2 straipsnyje nustatytų vertybių pažeidimus Graikijoje; visų pirma

---

⁷ Ėjusių pareigas 2016 m. lapkričio 5 d. – 2019 m. liepos 9 d. ir 2019 m. liepos 9 d. – 2023 m. kovo 1 d.

ragina įvertinti, kaip laikomasi Chartijos įgyvendinant atitinkamus ES fondus, kaip reikalaujama pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą; ragina Komisiją pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą įvertinti pasekmes, atsiradusias neįgyvendinus atitinkamų Europos teismų priimtų sprendimų; primena, kad tuo atveju, jei būtų patvirtintos finansinės priemonės, Komisija privalo užtikrinti, kad iš ES lėšų galutinių gavėjų arba paramos gavėjų šios lėšos nebūtų atimtos, kaip nustatyta Teisinės valstybės sąlygų reglamento 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse, ir privalo rasti būdų, kaip užtikrinti, kad ES lėšos pasiektų piliečius, įmones, regionines ir vietos valdžios institucijas, NVO ir kitas atitinkamas suinteresuotąsias šalis, jei vyriausybė nebendradarbiauja siekiant pašalinti teisinės valstybės principo taikymo trūkumus, visų pirma atsižvelgiant į ekonomikos krizės pasekmes, dideles pragyvenimo išlaidas ir padidėjusį skurdą šalyje;

28. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai ir Jungtinėms Tautoms.